

Fragment relacji świadka historii

ANNA KUCHARÉK

ur. 1935, Pojana Mikuli

Zakres terytorialny i czasowy	Dobrocin, Piława Dolna, 1948

Osiedlenie się w Piławie Dolnej w 1948 roku

Niemcy już wychodzili stąd i tu zostały dwa majątki. Tu, w Piławie no i jeden w Dzierżonowie, ten „Mikulanka”. No i to, że mamy pierwszeństwo, bo repatrianci. Przyszli, porobili numery, to i my losowaliśmy, kto sobie jakie mieszkanie wylosuje. No to my w tamtym budynku, tam my mieszkaliśmy. Wcześniej, zanim przyszedłem z ojcem, to mama najpierw była z siostrą popatrzeć: *A, nie... Zostaniemy w Dobrocinie*. A ja znowuż bałam się, że później pan Hebzda będzie nas uczył w czwartej klasie, bałam się go. Ojciec przyszedł z pracy i mówi: *I co? Idziemy?* Nie wiem, czy to był luty, śnieg był. Przez pola z Dobrocina idziemy zobaczyć. Przyszliśmy tu zobaczyć. Tu jeszcze Niemcy byli. Jeszcze mieszkali Niemcy, ale oni już mieli wychodzić. To nas oprowadzili, co do którego mieszkania należy. Bo tam cztery rodziny miały zamieszkać w tym budynku. To oni oprowadzali, która piwnica, która jaka komórka, który strych, nawet która ubikacja, wszystko co należy do którego domu. I myśmy potem znowu do Piławy doszli. I to była najpierw taka spółdzielnia parcelacyjna. Tam to już jakieś bydło było, nawet woły były. To tymi wołami robili. Dopiero później konie też były, bo ojciec gdzieś daleko po te konie jeździł. Zaczęliśmy w tej spółdzielni parcelacyjnej pracować. No ale potem, jak ta komuna zaczęła naciskać na te kolchozy, no to spółdzielnie parcelacyjne miały się rozparcelować. Każdy miał sobie wziąć hektar i gospodarzyć. Były wspólne konie, wspólne były krowy. A każdy miał prawo trzymać krowę, jakiś przychówek i tam jakieś, i owce, i jakąś świnkę. To myśmy mieli prawo, że każdy miał pół hektara pola, taką działkę, oprócz tej wspólnoty. Ale jak to zaczęło się naciskać, no to została spółdzielnia produkcyjna.

Data i miejsce nagrania	27 lipca 2021, Piława Dolna
Rozmawiał/a	Aneta Pudło-Kuriata
Redakcja	Jadwiga Horanin
Prawa	Forum Dialogu Między Kulturami